

ТАКТОВНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ ТА СТУДЕНТАМИ

Сохань А.В.

У сучасному світі культурна поведінка має дуже велике значення: вона допомагає встановлювати контакти між людьми, спілкуватись та створювати стійкі взаємини. Культурна поведінка у своїй основі є загальною і дотримуватись її повинні не тільки окремі особи, а все суспільство. У кожній країні народ вносить свої корективи і доповнення до етикету, що зумовлено соціальним, політичним, суспільним життям та специфікою історичного розвитку країни, походженням, традиціями та звичаями народу.

У теперішній час працівники вищих навчальних закладів все частіше відчують зниження рівня культурної освіченості молоді, відсутність елементарних навичок спілкування і поведінки. Збільшується кількість студентів, що приїхали з інших країн. На жаль, не завжди рівень культури іноземної молоді відповідає європейським поняттям про правила поведінки, спілкування, рівність чоловіків та жінок, толерантність до інших релігій. Тому у практичній діяльності педагог повинен добре знати почуття міри, якої необхідно дотримуватись в розмові, вміти відчутти межу, за яку не можна переступати у стосунках зі студентами. Безумовно, педагог, особливо медичного університету, є успішною людиною, має заслужену повагу в суспільстві, великий досвід лікувальної роботи, наукові ступені, безліч публікацій тощо. Це часто призводить до формування думки, що будь-який його вчинок та вислів має сприйматись тільки позитивно та з повагою. Однак не слід забувати, що студент сприймає педагога як людину, що не тільки несе знання, але й оцінює їх. На жаль, не завжди студент здатний адекватно сприйняти, погодитись з невисокими оцінками, що можуть завадити отриманню стипендії, із необхідністю приділити більше часу навчанню. Це може призвести до роздратованості, неадекватної поведінки, навіть агресії з боку студентів. За таких умов тільки максимально тактовна, спокійна та культурна бесіда, адекватні відповіді на запитання студента здатні зняти напруження, привести до взаєморозуміння. Тактовний педагог знає, відчуває, що, коли і де можна чи не можна сказати або зробити, щоб не викликати негативної реакції з боку студентів, особливо іноземців.

Норми етикету є «неписаними», тобто мають характер своєрідної угоди між людьми щодо дотримання певних стандартів поведінки. Кожна культурна людина повинна не тільки знати і дотримуватись основних норм етикету, але й розуміти необхідність існування визначених правил і взаємин між людьми. Народний артист Микола Акімов у статті «Про хороші манери» писав: «... люб'язне ставлення до оточуючих не викликає ніяких додаткових витрат, не порушує бюджету людини, не виснажує його непосильною працею. Це в повному розумінні безкоштовний додаток до життя, причому пізніше, коли воно входить у звичку, воно виконується автоматично, не втрачаючи при

цьому свого благотворного впливу». Не може бути актуальним або неактуальним взаєморозуміння, чуйність, людяність, шляхетність.

У наш бурхливий час інформацій, швидкостей, високих технологій дуже важливо зберегти в собі Людину, тобто не втратити почуття делікатності, людяності, не втратити здатності відчувати іншу людину, щоб не травмувати її необережним словом, вчинком.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ТА ВПЛИВ ЙОГО МАЙСТЕРНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ЛІКАРЯ

Титова Г.Ю.

В основі психолого-педагогічної підготовки студентів лежить традиційний професійно-дидактичний трикутник, що об'єднує навчальну, виховну і науково-дослідну діяльність вищої школи. Сучасний фахівець у галузі медицини (медсестра, фельдшер, лікар) повинен володіти значним запасом спеціальних психолого-педагогічних знань, уміти поповнювати, розвивати і творчо застосовувати їх у професійній діяльності. Виконуючи будь-які професійні функції, людина завжди реалізує себе як особистість, цілісно реагуючи на певні ситуації, вступаючи у взаємодію з іншими учасниками професійної діяльності, водночас формуючи систему індивідуальних цінностей. Саме відсутність готовності до виконання професійних обов'язків не дозволяє значній частині випускників повністю реалізувати свій творчий потенціал, утруднює процеси соціальної і професійної адаптації, перешкоджає оволодінню високими рівнями професійної майстерності. Людина, не освічена в галузі педагогіки і психології, частіше попадає під вплив негативних факторів, переживає особистісні деформації, завдає психічних травм людям, з якими спілкується на міжособистісному чи професійному рівнях. Тому дискусія, чи є необхідною в медичному навчальному закладі психолого-педагогічна підготовка, безпідставна. На жаль, незважаючи на реформу вищої школи, що триває, психолого-педагогічна підготовка посідає більш ніж скромне місце серед нормативних загальноосвітніх дисциплін, адже з першого курсу студенти орієнтуються на посилене вивчення загальних медико-біологічних та спеціальних дисциплін. Не горкаючись цікавої теми про досить малі обсяги курсів педагогіки і психології, хочеться підкреслити неправомірність одночасного вивчення цих дисциплін упродовж лише одного (першого) семестру. Студент-першокурсник (зі властивим йому максималізмом і ідеалізацією суто медичних знань), що найчастіше обрав медичний ВНЗ із метою навчитися лікувати людей і знати про структуру і функціонування людського організму більше, ніж люди інших професій, вважає психолого-педагогічні знання «мертвим капіталом», набором незастосовуваних на практиці постулатів. Однак, дійшовши до клінічних кафедр і зіштовхнувшись безпосередньо з проблемами, стосунками в медичному